

Preporuke i akcijski plan za socijalni dijalog u EU 13 i zemljama kandidatima

Datum: 30. listopada 2014.

Ilaria Savoini
Viši savjetnik za socijalna pitanja
T: +32 2 737 05 82
savoini@eurocommerce.eu

Laila Castaldo
Referent za politiku- UNI Europa
T +32 2 235 08 68
laila.castaldo@uniglobalunion.org

Opća pozadina

Provedba aktivnosti izgradnje kapaciteta s ciljem povećanja i poboljšanja sudjelovanja socijalnih partnera iz EU 13 i zemalja kandidata na sastancima europskog sektorskog socijalnog dijaloga, aktivnosti i projekti, već su nekoliko godina prioritet EuroCommerce i UNI Europa Commerce. Konkretnije, aktivnosti u ovom području usmjerene su na razvoj i jačanje partnerstva i međusobnog povjerenja između socijalnih partnera organizacija uključenih u europski socijalni dijalog i/ili u druge aktivnosti EU-a, posebice za one koji su nedavno počeli sudjelovati ili još nisu uključeni.

Polazna točka za zajedničke aktivnosti može se sažeti u sljedeće dvije točke:

- **Ograničeno sudjelovanje socijalnih partnera** iz novih zemalja članica u EUROPSKOM SEKTORSKOM SOCIJALNOM DIJALOGU, zbog slabosti na nacionalnoj razini
- Potreba za **novom kulturom socijalnog dijaloga u novim zemljama članicama EU-a i zemljama kandidatima**, za izgradnjom međusobnog povjerenja i za zalaganjem socijalnih partnera da zajedno osmisle i provedu program socijalnog dijaloga o pitanjima od zajedničkog interesa u sektoru na nacionalnoj razini i na razini EU-a.

Oni su, s tim su ciljevima, u 2011. proveli zasebne projekte izgradnje kapaciteta u suradnji s Centrom za obuku Međunarodne organizacije rada (ITC-ILO). Početkom 2014. godine, završili su zajednički projekt pod nazivom „Poticanje izgradnje kapaciteta i poboljšanje socijalnog dijaloga u trgovinskom sektoru za socijalne partnere i organizacije članova u novim zemljama članicama i zemljama kandidatima“. Ova aktivnost sastojala se od četiri regionalne radionice i završne konferencije koja je održana u veljači 2014., a na kojoj je sudjelovalo 54 sudionika i stručnjaka.

EuroCommerce i UNI Europa Commerce u nastavku žele sažeti zaključke svojih nedavnih aktivnosti u novim zemljama članicama EU-a i zemljama kandidatima, dogovoriti zajedničke preporuke i razgraničiti zajedničke naknadne akcije koje će biti uključene kao prioriteti za buduće aktivnosti i suradnju u tom području.

1. Zaključci i preporuke projekta

Tijekom završne konferencije projekta izgradnje kapaciteta doneseni su sljedeći glavni zaključci:

- Nacionalne vlada trebaju štiti, promicati i olakšati socijalni dijalog na svim razinama; jačati načela sudioničke demokracije i izgradnju konsenzusa o društvenim i gospodarskim pitanjima
- Trostrani socijalni dijalog zahtijeva konsolidaciju nacionalnih tripartitnim tijela (gospodarskih i socijalnih vijeća ili ekvivalenata) dodavanjem sadržaja i osnaživanjem postojećih institucionalnih oblika,
- Socijalni partneri u trgovinskom sektoru trebaju imati savjetodavnu ulogu prema svojim nacionalnim vladama i parlamentima i trebaju biti uključeni u zakonodavni proces kroz konzultacije. Oni bi trebali davati preporuke vladama i na taj način biti uključeni u procese donošenja gospodarske i socijalne politike u zemlji
- Potrebno je provoditi istraživanja i ankete, prikupljati podatke i, kada je to moguće, sastaviti nacrt zajedničke analize za problema s određenim utjecajem na trgovinski sektor oko kojih postoji manji konsenzus;
- Gdje je to moguće, socijalni partneri trebaju uspostaviti trgovinske sektorske odbore za socijalni dijalog na nacionalnoj razini; povećati sektorsko pregovaranje i pokrivenost pregovaranja s ciljem poboljšanja sektorskih standarda u trgovini. Politička volja, izgradnja povjerenja među socijalnim partnerima, u pravilu zahtijeva poboljšanja na svim razinama (tvrške, nacionalna razina, sektorska razina, kada je to relevantno);
- Nacionalni socijalni partneri trebaju vjerovati u socijalni dijalog kao sredstvo za postizanje rezultata za dobrobit poslovanja i radnika u trgovinskom sektoru. Raznolikost sustava industrijskih odnosa u EU 13 i zemljama kandidatima mora se priznati i uzeti u obzir u europskom socijalnom dijalogu radnog programa kako bi se omogućilo tim zemljama da bolje sudjeluju u europskom socijalnom dijalogu kao i da implementiraju rezultate na nacionalnoj razini.

2. Preporuke socijalnih partnera za EU 13 i zemlje kandidate

Slijedom zaključaka gore navedenog projekta, europski socijalni partneri preporučuju svojim članovima da:

- povećaju reprezentativnost, ojačaju bazu članova i na strani poslodavaca i na strani sindikata, osobito kroz jačanje socijalnih partnerskih organizacija na sektorskoj razini i

- njihove predanosti kolektivnom pregovaranju; da povećaju svoje stalno stručno osoblje, uključujući osoblje tečno govori strane jezike, koliko god je to moguće
- uvedu više istraživanja i stručnosti omogućavanjem pristupa EU/nacionalnim i regionalnim fondovima u suradnji sa sveučilištima, institutima rada i sl.
 - unaprijede komunikaciju, razmjenu znanja i širenje informacija na svim razinama, od poslodavaca i sindikalnih organizacija;
 - sustavno provode edukaciju menadžera/sindikalnih predstavnika o pitanjima koji se tiču EU-a, uključujući politike EU-a s naglaskom na sektor trgovine i financijska sredstva EU-a relevantna za socijalne partnere
 - povećaju prednosti međunarodne suradnje, posebice za sudjelovanje u sektorskom socijalnom dijalogu na europskoj razini u korist daljnjeg širenja i učinkovitosti
 - usvoje proaktivan pristup i preuzmu zajedničku inicijativu prema svojim vladama kao relevantnim čimbenicima.
 - razgovaraju o radno-pravnim reformama u zajedničkom dogovoru i da nastoje povećati pravnu sigurnost i poboljšati radnička prava pozivajući se na nacionalne vlade;
 - promiču i potiču socijalni dijalog i kolektivno pregovaranje kao sredstvo za poboljšanje kvalitete radnog odnosa u trgovinskom sektoru
 - jačaju ulogu UNI Europa i EuroCommerce kao priznatih socijalnih partnera na razini EU-a i njihovu reprezentativnost u novim zemljama članicama i zemljama kandidatima.

3. Radnje koje trebaju poduzeti europski socijalni partneri kako bi podržali svoje organizacije članice u EU 13 i zemljama kandidatima

EuroCommerce i UNI Europa će:

Zajedničko lobiranje i podrška lobističke aktivnosti UNI Europa i članova EuroCommerce-a

- Organizirati ciljane susrete s novoizabranim članovima Europskog parlamenta EU 13, u dogovoru i uz prethodnu raspravu s relevantnim članovima UNI Europa i organizacije EuroCommerce kako bi ih senzibilizirali za važnost socijalnog dijaloga u trgovinskom sektoru i na nacionalnoj i na razini EU-a i podigli svijest o trgovinskim pitanjima;
- Podržavati nacionalne socijalne partnere u akcijama prema njihovim vladama uz zajednička pisma kako bi se osiguralo da su socijalni partneri uključeni u pitanja kao što su: radno-pravne reforme, uvođenje novih zakona ili izmjena postojećih zakona koje će se odraziti na sektor trgovine (o kojima se odlučuje od slučaja do slučaja);

Promocija sektorskog socijalnog dijaloga u EU

- Zajednički pratiti i poticati sudjelovanje zastupnika EU 13 u aktivnostima sektorskog socijalnog dijaloga za trgovinu što je više moguće, te uzeti u obzir i tražiti rješenja za tehničke i organizacijske teškoće koje bi mogle nastati;
- Poticati sudjelovanje članica EU 3 i kandidata u globalnim sektorskim aktivnostima u organizaciji Međunarodne organizacije rada
- Zajednički poticati i pratiti provedbu rezultata socijalnog dijaloga u EU 13;

Podrška za financiranje od strane EU-a i stručno znanje

- Pružiti im savjete, stručnjake i znanja koja će im omogućiti da predstave zajedničke ili zasebne projektne aktivnosti koje će se provoditi uz financijsku potporu Europske komisije: Europski socijalni fond, Stavke budžeta za industrijske odnose i socijalni dijalog, drugih financijskih alata EU-a, itd.;
- U skoroj budućnosti provesti istraživački projekt usmjeren na prikupljanje podataka i dokaza o radnim odnosima i socijalnom dijalogu u sektoru trgovine na svim razinama, uključujući i slučajeve dobre prakse s financijskom potporom Europske komisije;

Omogućavanje sastanaka/okruglih stolova i razmjene na nacionalnoj razini

- Organizirati specifične aktivnosti i aktivnosti po mjeri za svoje članove u EU 13 i zemljama kandidatima u uskoj suradnji s organizacijama zainteresiranih zemalja. Format aktivnosti prilagodit će se specifičnosti nacionalnih situacija, te će uključivati tripartitne aktivnosti kada je to relevantno;

- Tražiti od Komisije da pruži pomoć (obrazovne aktivnosti, sredstva za određene projekte, itd.) vladama zemalja suočenih s velikim poteškoćama u provedbi socijalne pravne stečevine EU-a.
- Kada je suradnja socijalnih partnera na nacionalnoj razini sektora preteška ili ne postoji zbog specifičnosti nacionalnih sustava industrijskih odnosa, europski socijalni partneri će promicati i olakšati njihovo sudjelovanje u svojim tematski financiranim EU projektima (vijeća vještina, zapošljavanje mladih, zdravlje i sigurnost na radnom mjestu) i preporučiti ih za podizanje svijesti o tim pitanjima u svojim zemljama. Socijalni dijalog je u vlasništvu nacionalnih stranaka u zemljama i stoga europski socijalni partneri ne mogu intervenirati. Europski socijalni partneri mogu, na zahtjev bilo koje stranke na nacionalnoj razini, pomagati u izgradnji sposobnosti socijalnog dijaloga gdje takav sustav još uvijek ne postoji ili je potrebna početna podrška.
- Nastaviti se zalagati za slobodu udruživanja, socijalni dijalog i promicanje sustava kolektivnog pregovaranja, kada je to moguće, sudjelovanjem na nacionalnim događanjima i konferencijama u organizaciji socijalnih partnera
- Omogućiti bilateralne razmjene i suradnje između sindikata i predstavnika poslodavaca među organizacijama članicama UNI Europa i EuroCommerce-a

4. Širenje, nadzor i praćenje

- Kopija ovog teksta poslat će se raznim tijelima Komisije, članovima europskog parlamenta, vladama i socijalnim partnerima u zemljama EU13 i zemljama kandidatima
- Od socijalni partnera spomenutih zemalja traži se da podrže širenje ovog teksta na lokalnoj razini i razini poduzeća
- Socijalni partneri će ocijeniti te preporuke tijekom plenarne sjednice socijalnog dijaloga kroz određeni upitnik koji će se poslati u dotične zemlje u dogledno vrijeme s ciljem da se procijeni i, ako je potrebno, zajedničke akcije prilagodi stvarnim potrebama organizacijama članica.
- Ovaj će se tekst ponovno preispitati, i, ako je potrebno, revidirati na kraju 2015. godine;
- Socijalni partneri će se ovaj tekst uzeti u obzir prilikom izrade svojih budućih radnih programa.